

2015-02-02

TJÄNSTESKRIVELSE
UBN 2014/239-630

Utbildningsnämnden

Observationer i VÅGA VISA hösten 2014 samt uppföljning av observationer hösten 2013

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden

1. noterar informationen till protokollet.
2. uppdrar åt utbildningsdirektören att genomföra kontrollbesök på förskolan Solstrålen samt påtala behovet av åtgärder för ansvarig ägare.

Sammanfattning

Hösten 2014 genomfördes observationer på sju förskolor och tre grundskolor i Nacka inom ramen för kommunsamarbetet VÅGA VISA.

Observationerna visar på en jämn och hög kvalitet på förskolorna. Förskolorna har generellt en god värdegrund. Särskilt goda omdömen får Chrysolitens och Källans förskolor, där struktur i verksamhet och kvalitetsarbete tillsammans med pedagogernas förhållningssätt och förskolechefens ledning lyfts fram. En förskola har lite lägre resultat och där föreslås uppföljning av att åtgärder sätts in.

Även skolorna kännetecknas enligt observationerna genomgående av god värdegrund. Återkommande styrkor är arbetet med IT och även fritidshemmets verksamhet. Myrsjöskolan och Backeboskolan får mycket goda omdömen genomgående. Förbättringsområden som tas upp på alla skolor är elevernas kännedom om kunskapskrav.

Uppföljningarna av dem som observerats för ett år sedan visar att förskolor och skolor använt rapporterna för att utveckla verksamheten och att de förbättringsområden som lyfts utvecklats.

Ärendet

I detta ärende redovisas resultaten från observationer genomförda hösten 2014 på sju förskolor och tre grundskolor. Observationerna ingår i VÅGA VISA, kommunsamarbetet

om utvärdering som utöver det professionella perspektivet genom observationer också visar kundernas bild genom enkätundersökningar och medarbetarnas genom självvärderingar.

I denna skrivelse ges en kort sammanfattning av observationerna. Dessutom redovisas kundernas och medarbetarnas bild av verksamheten samt annan utvärderingsinformation om enheten. Avsikten är att med hjälp av tillgänglig information ge utbildningsnämnden en fyllig bild av verksamheten vid de utvalda enheterna.

Utbildningsenheten följer upp observationer efter ett år för att ta reda på hur förskolan/skolan arbetat vidare med observationens resultat och vad som har hänt med de förbättringsområden som pekades ut. I bilaga 1 redovisas vad som framkom vid besöken hos verksamheter som observerades hösten 2013.

Observationer hösten 2014:

Bergatrollets förskola

Bergatrollets förskola är en fristående förskola som drivs som föräldrakooperativ. Förskolan har 28 barn.

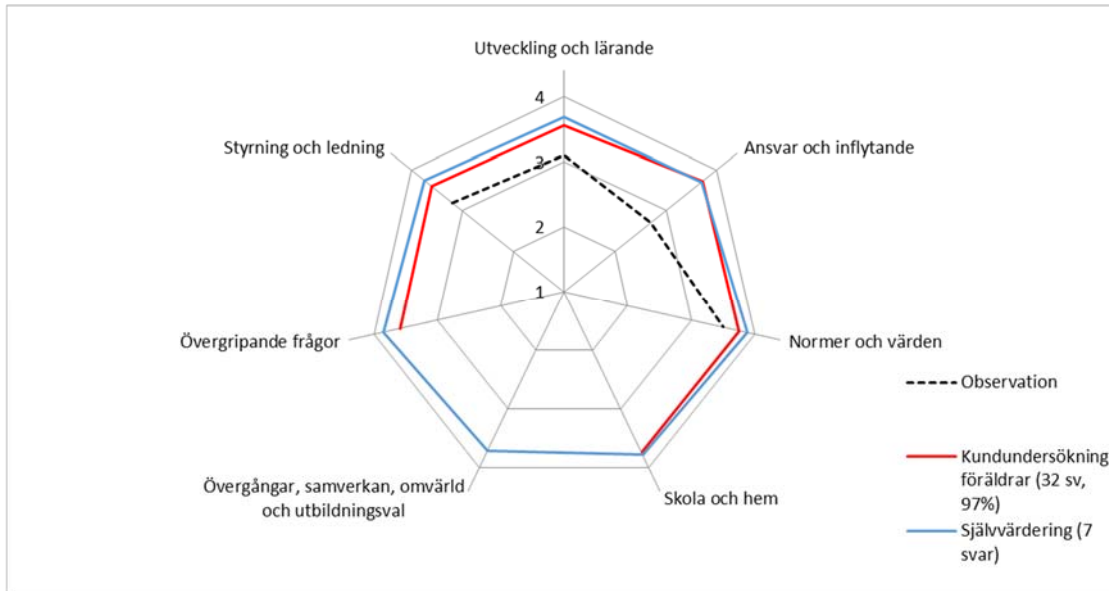
Observatörerna bedömer att pedagogerna har ett respektfullt och vänligt bemötande och de har barnen i fokus. Det finns till stora delar en gemensam värdegrund i förskolan och alla pedagoger har ett mycket respektfullt och inkännande förhållningsätt. Hela verksamheten präglas av lugn, trygghet och ett arbetsklimat som främjar lärandet.

Verksamheten har strukturerade och varierade arbetsformer och planerade aktiviteter som ger mångfald för barnens lärande. Språkutvecklande arbetssätt förekommer i hög grad och stöd för matematiska och naturvetenskapliga förmågor är vanligt förekommande. Lärandemiljön är stimulerande och mångsidig. Verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd och för barn med annat modersmål.

Förskolechefen har väl genomtänkta måldokument och ger arbetslaget stor delaktighet i förskolans utvecklingsarbete.

Observatörerna pekar också ut några förbättringsområden. Det handlar om att aktualisera likabehandlingsplanens intentioner och synliggöra motverkande av traditionella könsroller/mönster i barnens arbetsmiljö, att visa lärprocesserna i de pedagogiska dokumentationerna, och att utöka användande av modern teknik i vardagen, framför allt för förskolans äldre barn. Barn kan ges tydligare ansvar i vardagssituationer menar observatörerna.

Figur 1: Bergtrollets förskola, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning och självvärdering i januari-februari 2014

Annan utvärderingsinformation om enheten:

Kundundersökningen visar att andelen nöjda föräldrar är över kommunens genomsnitt på de flesta frågor.

Chrysolitens förskola

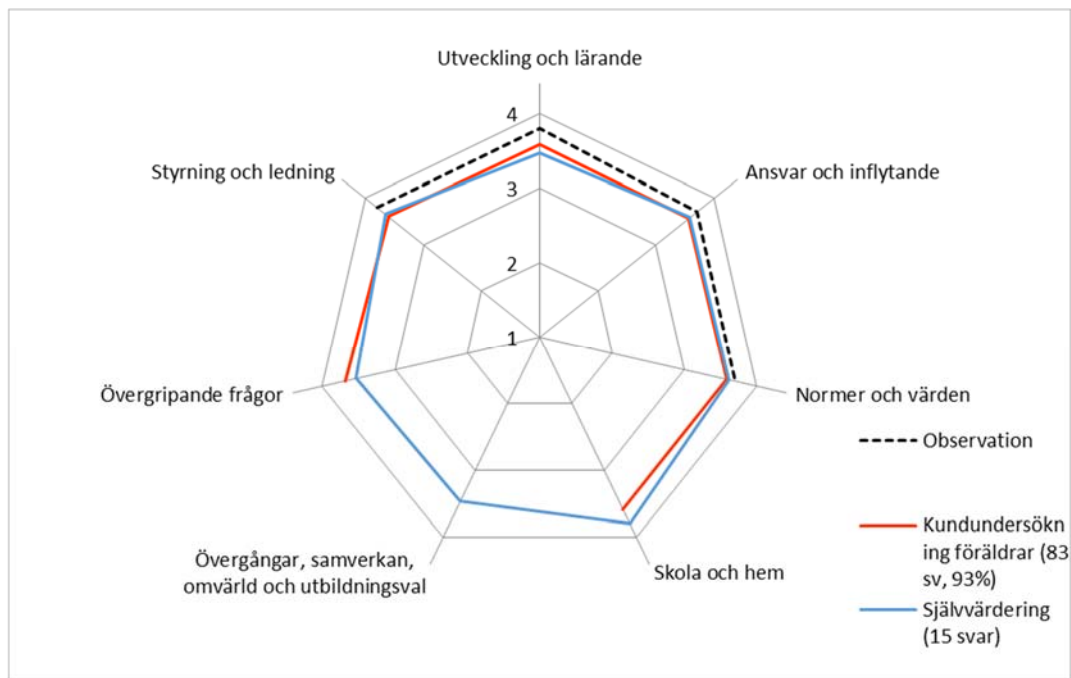
Chrysolitens förskola är en kommunal förskola med 86 barn som är indelade i fem avdelningar.

Observationen visar att Chrysolitens förskola har en väl fungerande verksamhet som håller hög kvalitet. Miljön är strukturerad och har ett rikt utbud av material som stimulerar lärande.

Pedagogerna är mycket engagerade och har ett respektfullt förhållningssätt till varandra och barnen. Arbetet med värdegrunden genomsyrar verksamheten. Pedagogerna har ett medvetet och konsekvent sätt att dela in barnen i mindre grupper för att skapa arbetsro. Förskolan arbetar med pedagogiska samtal som visar barnens utveckling och lärande i ett Lotusdiagram. Det bidrar i hög grad till det goda systematiska kvalitetsarbetet. Förskolechefens förmåga att leda och utveckla verksamheten samt skapa en god arbetsmiljö är mycket god.

Förbättringsområden som lyfts fram i observationen är att förskolan kan utveckla arbetssätt för att använda moden teknik i barnens läroprocesser samt förse utemiljön med konstruktivt material. Barnens ansvar vid måltiderna kan utökas anser observatörerna.

Figur 2: Chrysoliten förskola, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning och självvärdering i januari-februari 2014

Annan utvärderingsinformation om enheten:

Resultaten i kundundersökningen ligger för de olika frågorna över eller på genomsnittet för kommunen.

Källans förskola

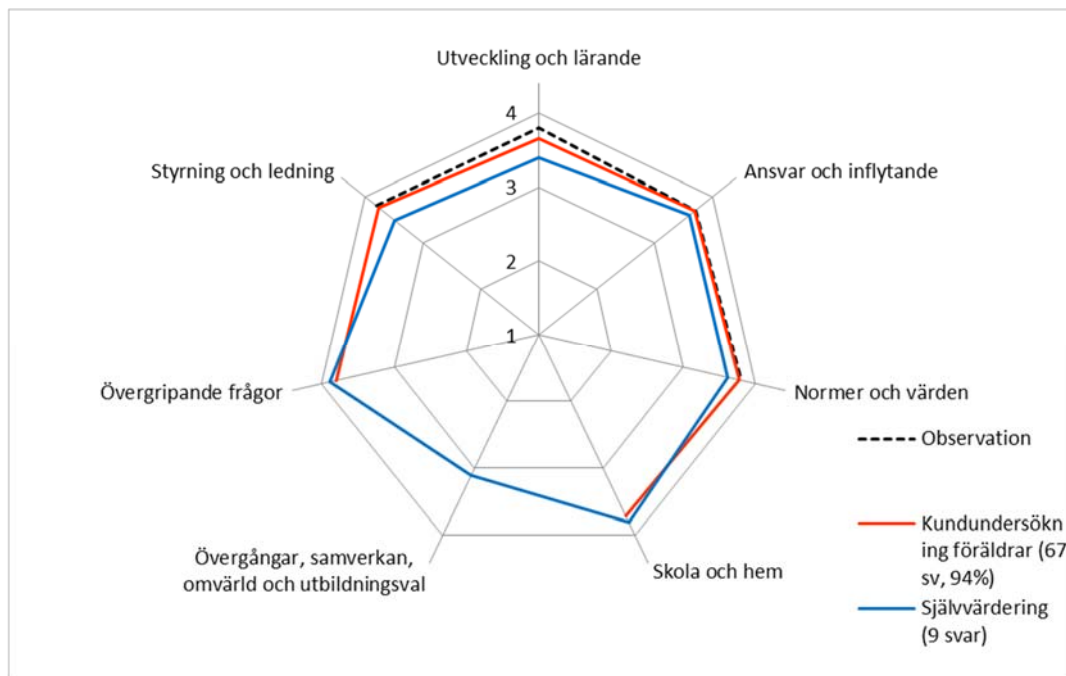
Källans förskola är en kommunal förskola med 73 barn som är fördelade på fyra avdelningar.

Observationen visar att Källans förskola har en väl fungerande verksamhet som håller hög kvalitet. Miljön är strukturerad och har ett rikt utbud av material som stimulerar lärande. Pedagogerna är mycket engagerade och har ett respektfullt förhållningssätt till varandra och barnen. Arbetet med värdegrunden genomsyrar verksamheten. Deras medvetna och konsekventa sätt att dela in barnen i mindre grupper skapar arbetsro. Arbetssättet med pedagogiska samtal som visar barnens utveckling och lärande är föredömligt. Det bidrar i hög grad till det goda systematiska kvalitetsarbetet.

Förskolechefens förmåga att leda och utveckla verksamheten samt skapa en god arbetsmiljö är mycket god.

Förbättringsområden som observatörerna pekar ut är att den pedagogiska dokumentationen kan göras mer synlig för barnen och användandet av modern teknik i barnens läroprocesser kan utvecklas. Material som stimulerar och utvecklar de allra yngsta barnens lek kan utökas tar observatörerna också upp.

Figur 3: Källans förskola, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning och självvärdering i januari-februari 2014

Annan utvärderingsinformation om enheten:

Kundundersökningen visar att andelen nöjda föräldrar på flertalet frågor ligger över genomsnittet för kommunen.

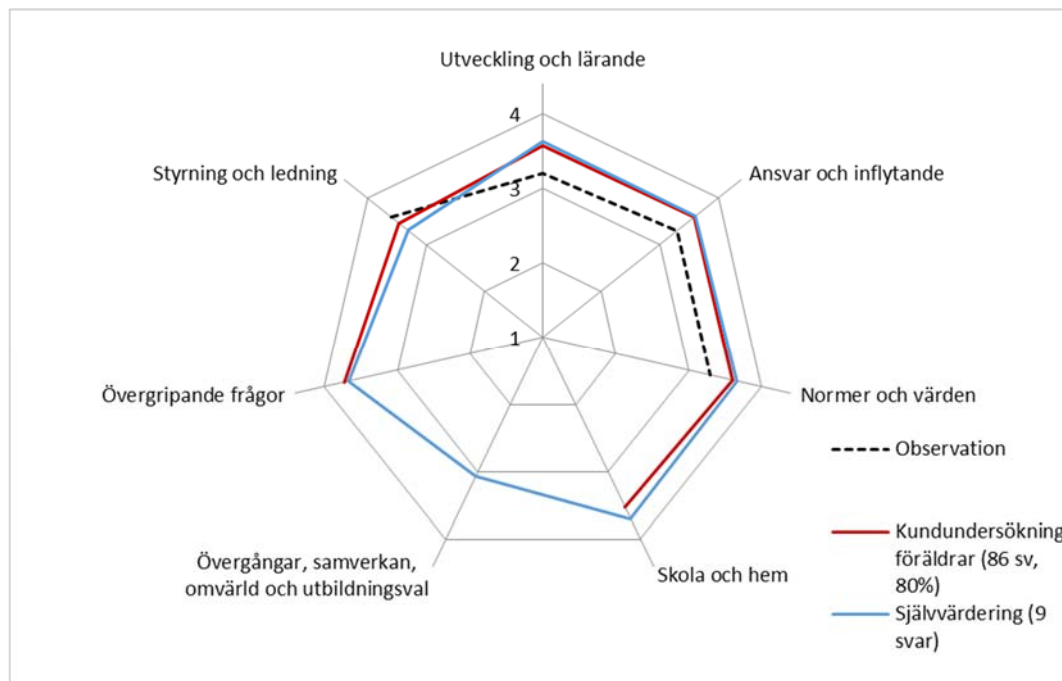
Finnboda förskola

Finnboda förskola är en fristående förskola med 110 barn. Förskolan ägs av Inspira förskolor och skolor AB.

Observationen visar att förskolan har ett gediget värdegrundsarbete som genomsyrar verksamheten. Vi möter engagerade pedagoger med stor "vi-känsla" och med ett respektfullt förhållande till varandra och barnen, skriver observatörerna, som också ser utmanande arbetssätt som stimulerar barns lärande. Förskolans genomtänkta miljöer såväl inne som ute bidrar till barn utveckling och lärande. Ledningen är tydlig och det finns en struktur på förskolan med Inspiras mål och riktlinjer, deras egna lokala utvecklingsplan, LUP, samt avdelningarnas årsplaneringar.

De förbättringsområden som observatörerna pekar ut är att det demokratiska arbetssättet på förskolan tillsammans med barnen kan utvecklas för att öka deras delaktighet och tillit och att förskolans arbete med den pedagogiska dokumentationen kan utvecklas. Arbetsro vid ordinarie pedagogers frånvaro kan bli bättre säger observatörerna också.

Figur 4: Finnboda förskola, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning och självvärdering i januari-februari 2014

Annan utvärderingsinformation om enheten:

Kundundersökningen visar att andelen nöjda föräldrar på flertalet frågor är över eller nära kommungenomsnittet.

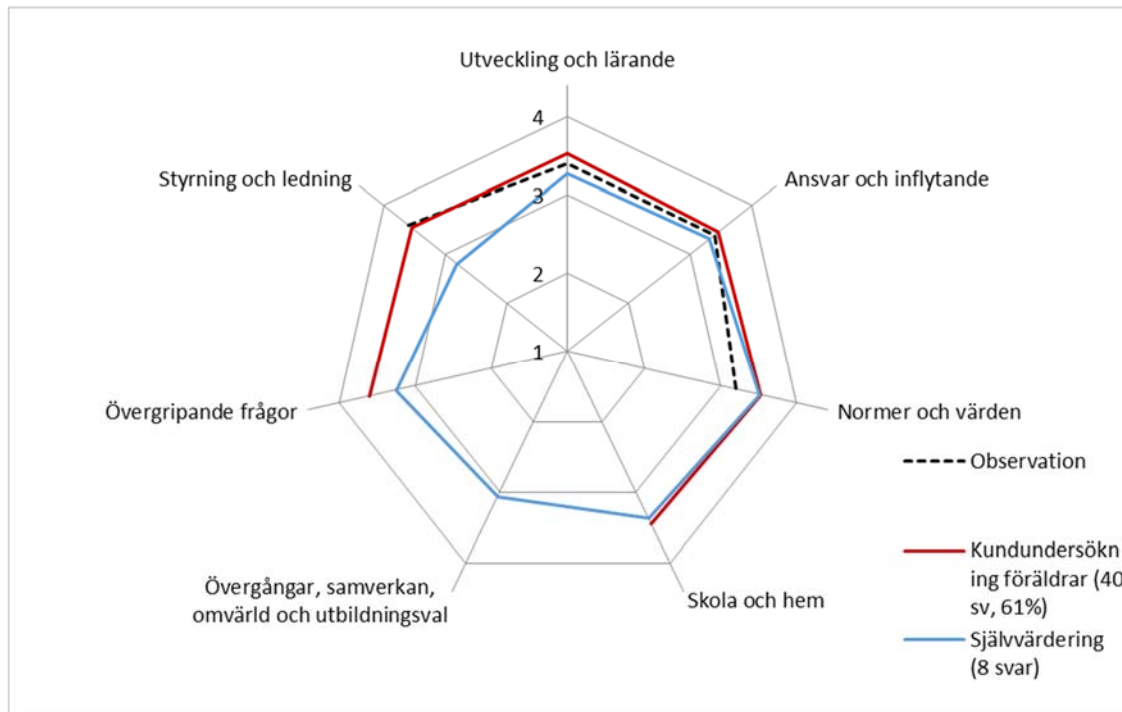
Henriksdals förskola

Henriksdals förskola är en fristående förskola som ägs av Inspira förskolor och skolor AB. Förskolan har 76 barn.

Observationen visar att förskolans värdegrundsarbete håller en hög kvalitet. Pedagogernas goda förhållningssätt skapar en vi-känsla som mestadels genomsyrar förskolan. Förskolans funktionella och genomtänkta innemiljö stimulerar i hög grad, såväl barn som pedagoger, till en bra och lärorik arbetsmiljö. Observatörerna imponeras också av förskolans temaarbete och arbete med modern teknik. Pedagogernas arbete med att finna metoder för att utveckla lärandet är mångsidigt och inspirerande. Förskolan har en tydlig ledning och struktur för hur den ska styras med stöd av Inspiras mål och riktlinjer, deras egen lokala utvecklingsplan samt avdelningarnas årsplaneringar.

De förbättringsområden som anges i observationen är att utemiljön behöver kompletteras med mer material som utvecklar och utmanar lärandet, arbetsro vid ordinarie pedagogers frånvaro samt att samarbetet kring övergångar till förskoleklass kan utvecklas.

Figur 5: Henriksdals förskola, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning och självvärdering i januari-februari 2014

Annan utvärderingsinformation om enheten:

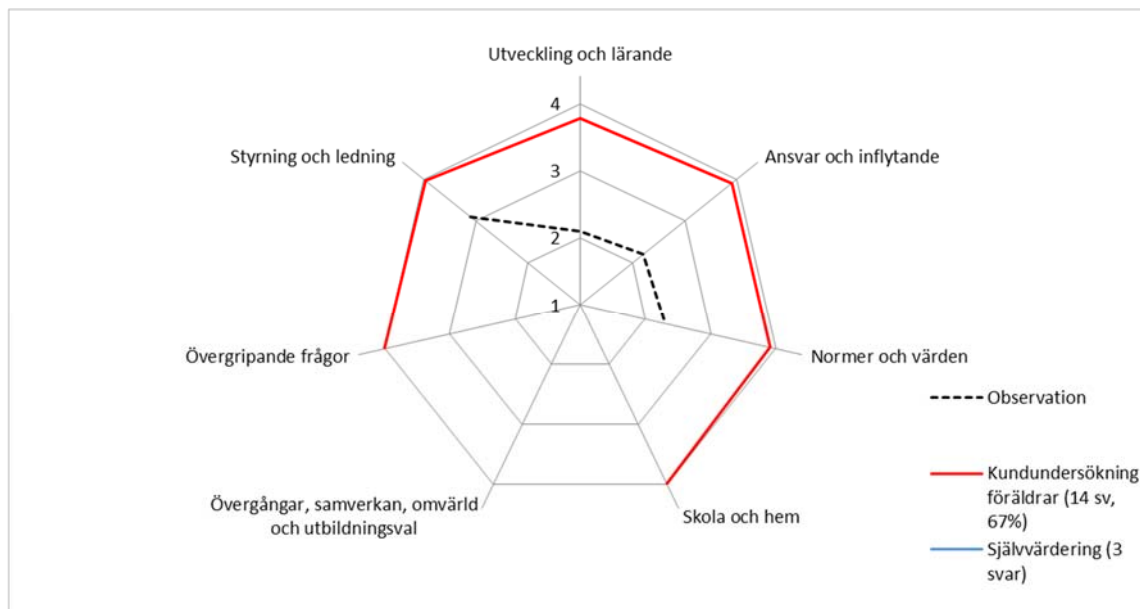
Kundundersökningen visar att andelen föräldrar som är nöjda sammantaget ligger något under kommunens genomsnitt. Det finns ett visst missnöje hos en del föräldrar med trygghet och möjlighet till inflytande.

Solstrålens förskola

Solstrålens förskola är en fristående förskola med kristen profil. Förskolan har 22 barn och en avdelning. Huvudman för förskolan är Allianskyrkan i Älta.

Observationen visar att förskolan lägger stor vikt vid värdegrundsarbetet. Inspiration för den pedagogiska verksamheten hämtas från Reggio Emilias filosofi. Förskolans projekt- och temaarbete är en stark sida. Hos chef och pedagoger finns många goda tankar om hur verksamheten ska se ut och vilket förhållningssätt som ska finnas mellan pedagoger och barn, men observatörerna menar att pedagogernas arbetssätt handlar mer om att lära barnen hur man gör olika saker än ett reflekterande arbetssätt där barn och pedagoger utforskar och lär tillsammans. Det finns variation i förhållningssätten till barnen. Miljön ute och inne behöver utvecklas för att ge barnen, framförallt de äldsta, inspiration och utmaningar till lek och lärande. Styrning och ledning behöver bli tydligare när det gäller förskolechefens mandat att leda verksamheten.

Figur 6: Solstrålens förskola, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning i januari-februari 2014 (självvärdering redovisas ej då antalet svar är 3)

Annan utvärderingsinformation om enheten:

Kundundersökningen visar att föräldrar är nöjda i hög grad, tydligt över genomsnittet på så gott som samtliga frågor.

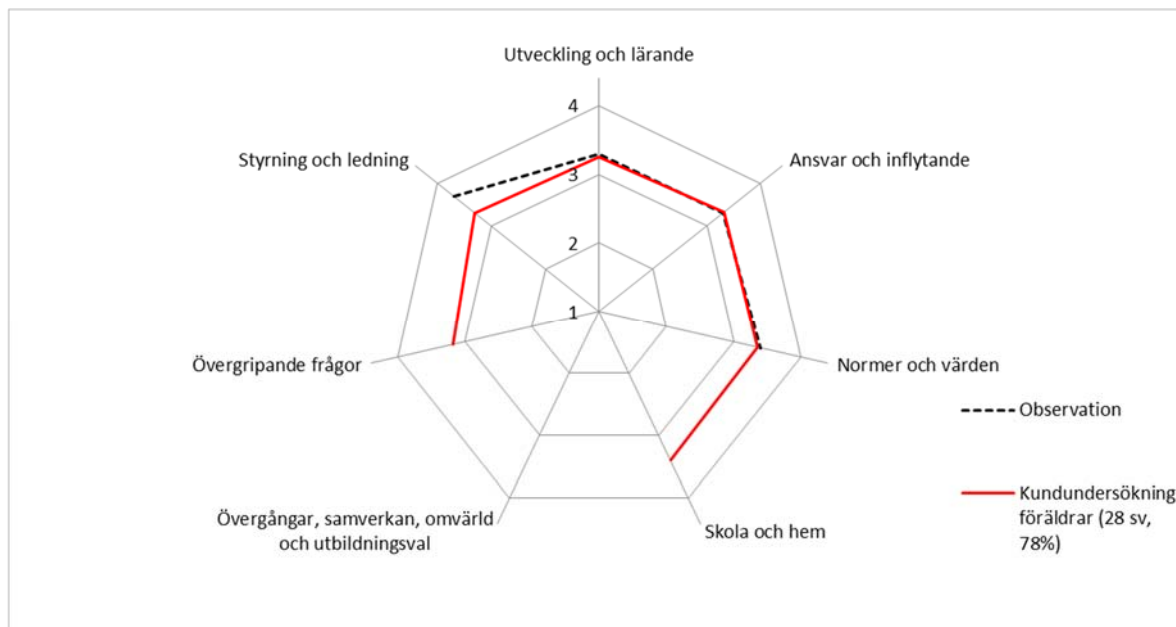
Ängsbackens förskola

Ängsbackens förskola är en fristående förskola med 27 barn som ägs av Pysslingen förskolor AB.

Observationen visar att förskolan präglas av pedagoger med ett engagerat och respektfullt förhållningssätt. På förskolan finns i hög grad en gemensam och förankrad syn på verksamheten värdegrund bland pedagogerna. Innemiljön är genomtänkt och stimulerar till utveckling och lärande. Pedagogernas användande av musik i olika former genomsyrar verksamheten och bidrar till utveckling av barnens alla förmågor. Pysslingens huvudmannaskap tillsammans med förskolans ledningsgrupp bidrar till en tydlig ledning och styrning.

De förbättringsområden som anges av observatörerna avser dokumentation av barns läroprocesser och användningen av moderna tekniken som ett pedagogiskt verktyg.

Figur 7: Ängsbackens förskola, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning i januari-februari 2014 (självvärdering redovisas ej då antalet svar är 3)

Annan utvärderingsinformation om enheten:

Kundundersökningen visar att de flesta föräldrar är nöjda, men andelen som uttrycker visst missnöje är något över genomsnittet. Områden som en del föräldrar är missnöjda med är informationen om barnets utveckling och möjligheter för föräldrar till inflytande.

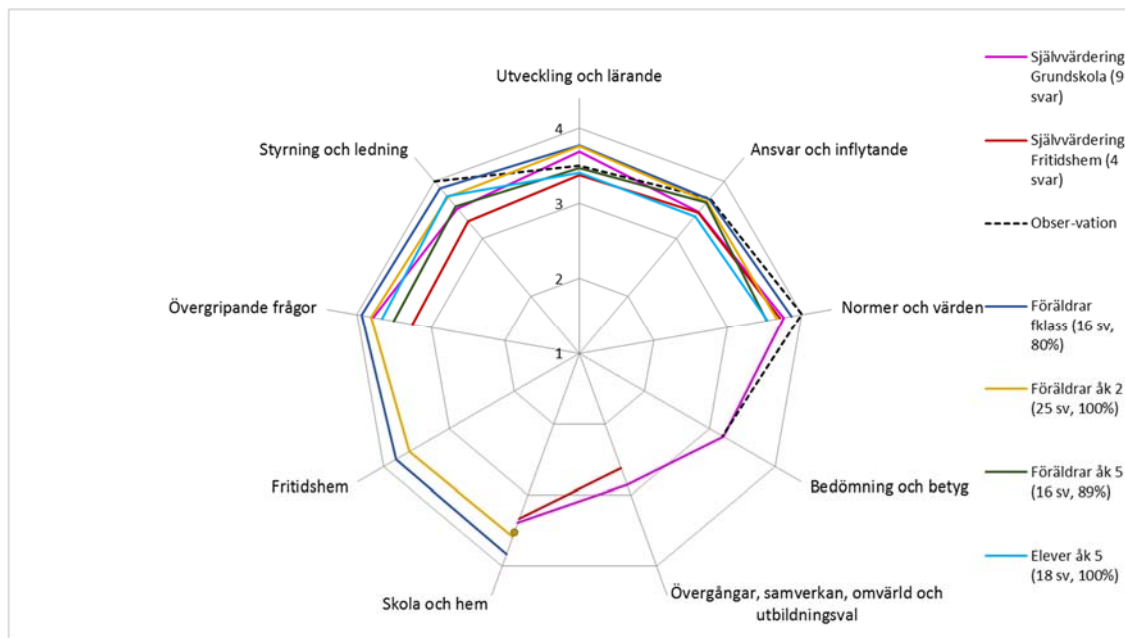
Backeboskolan

Backeboskolan är en fristående skola med 161 elever från förskoleklass till årskurs 6. Skolan ägs av en ekonomisk förening.

Skolan fick mycket positiva bedömningar av observatörerna som särskilt imponerades av skolans lugna och respektfulla miljö. Eleverna var i hög grad delaktiga i sitt lärande och rektor fullföljde i hög grad läroplanens intentioner när det gäller rektors ansvar och pedagogiska ledarskap.

Ett förbättringsområde som observatörerna angav var att skolans organisation av de tematiska arbetena medförde att de äldre eleverna inte fick den fördjupning som de behövde. Även om skolan fick ett relativt högt omdöme under området betyg och bedömning ansåg observatörerna att eleverna behövde bli mer medvetna om kunskapskraven och hur deras prestationer bedöms för att kunna planera sitt eget arbete bättre. Detta var särskilt viktigt för skolans äldre elever menade observatörerna.

Figur 8: Backeboskolan, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning och självvärdering i januari-februari 2014

Annan utvärderingsinformation om enheten:

Kundundersökningen visar att andelen nöjda föräldrar med barn i förskoleklass, årskurs 2 och 5 är över genomsnittet på så gott som samtliga frågor. Även eleverna i årskurs 5 är nöjda, men andelen som svarar att de använder dator/läsplatta är tydligt lägre än genomsnittet. Färre än genomsnittligt vet också vad de kunna för att nå kunskapskraven.

Resultaten i nationellt prov i årskurs 3 ligger över i matematik och på genomsnittet i svenska. Betygen i årskurs 6 ligger över kommunens genomsnitt.

Björknässkolan

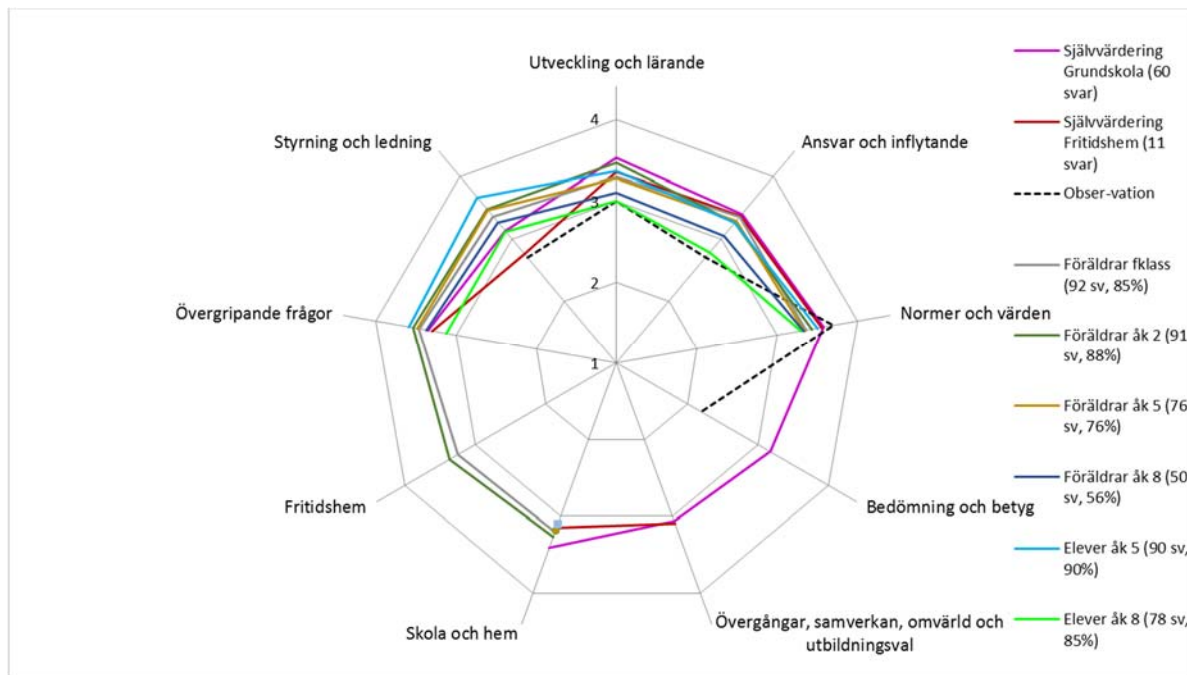
Björknässkolan är kommunal grundskola med 1 020 elever från förskoleklass till årskurs 9.

Skolan fick goda omdömen i observationen när det gäller elevernas trygghet och IT i verksamheten men lite sämre bedömningar när det gäller elevernas inflytande och betyg och bedömning. Arbetet med trygghet och trivsel genomsyrar skolans verksamhet, enligt observatörerna. Skolans användande av modern teknik är ett naturligt inslag i verksamheten. Observatörerna ansåg också att skolans arbete för barn i behov av stöd i de särskilda undervisningsgrupperna är en väl fungerande verksamhet. Observatörerna lyfte också fram fritidshemmets verksamhet och särskilt dess miljö och lokalresurser.

Observatörerna ansåg att skolan behöver öka elevernas medvetenhet om kunskapskrav och förmågor och utveckla rättning av nationella prov i årskurs 7-9. Nyanlända elever får stöd av skolan men observatörerna saknade en riktig planering för hur de skulle stödjas och få

undervisning efter sina behov. Observatörerna menade också att alla pedagoger inte var medvetna om skolans utvecklingsarbete.

Figur 9: Björknässkolan, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning och självvärdering i januari-februari 2014

Annan utvärderingsinformation om enheten:

Andelen föräldrar som instämmer i de olika påståendena i kundundersökningen ligger under eller på genomsnittet i förskoleklass. En del föräldrar är mindre nöjda med stimulans, utmaningar, och elevers deltagande i planering. Bland föräldrar i årskurs 2, 5 och 8 ligger svaren runt genomsnittet, men det finns visst missnöje med arbetsro. För eleverna i årkurs 5 och 8 är svaren nära genomsnittet på flertalet frågor, men något färre i årskurs 8 svarar att de blir nyfikna på att lära sig mer och att de är med och planerar.

Skolans resultat i nationella prov och betyg ligger över eller på genomsnittet för kommunen.

Myrsjöskolan

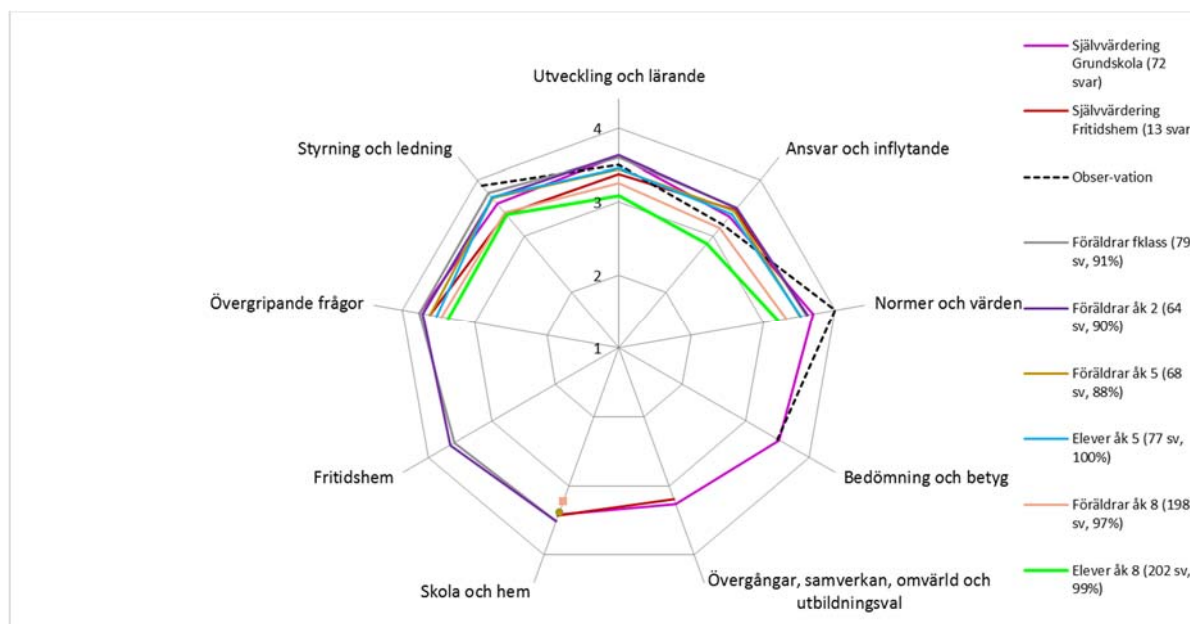
Myrsjöskolan är en kommunal grundskola med 1 160 elever från förskoleklass till årskurs 9.

Observatörerna karakteriserade Myrsjöskolan som en väl fungerande skola där personalen är engagerad och har hög kompetens. Överlag fick skolan höga omdömen av observatörerna.

Bland de starka sidor enligt observatörerna finns ett gemensamt förhållningssätt och en väl förankrad syn på värdegrunden som genomsyrar hela verksamheten. Det bygger bland annat på att lärarna är engagerade, skapar en positiv stämning där eleverna är i fokus. Integrationen av modern teknik i den dagliga verksamheten är en stor del i elevernas lärprocess. Myrsjöskolan har även väl fungerande rutiner för bedömning. Observatörerna ansåg även att skolans organisation och rektors och ledningsgruppens förmåga att utveckla verksamheten genom det systematiska kvalitetsarbetet var en stark sida.

Observatörerna menade att arbetsformer att elevernas inflytande över arbetssätt och arbetsformer borde kunna öka. De yngre elevernas kännedom om kunskapskraven och individuella mål kunde också förbättras, menade de.

Figur 10: Myrsjöskolan, bedömning i observation hösten 2014, samt i kundundersökning och självvärdering i januari-februari 2014

Annan utvärderingsinformation om enheten:

Kundundersökningens resultat ligger över eller på genomsnittet bland föräldrar med barn i förskoleklass och årskurs 8 samt elever i årskurs 8 för de olika frågorna. För föräldrar med barn i årskurs 2, 5 och elever i årskurs 5 ligger svaren ofta över genomsnittet.

Myrsjöskolan har resultat i nationella prov och betyg som oftast ligger över och i något fall på kommunens genomsnitt.

Konsekvenser för barn

Observationerna utgår från ett barn- och elevperspektiv och ger därmed viktig information om hur verksamheten stödjer barns och elevers utveckling och lärande.

Utbildningsenhetens kommentar

Observationerna hösten 2014 visar mycket välfungerande verksamheter och flera goda exempel blir tydliga. Observationerna visar på en jämn och hög kvalitet på förskolorna. En förskola har lite lägre resultat. Förskolorna har generellt en god värdegrund. Det pedagogiska arbetet får ofta beröm. Det gäller särskilt på Chrysolitens och Källans förskolor, som får beröm för struktur i verksamhet och kvalitetsarbete, pedagogernas förhållningssätt och för förskolechefens ledning av verksamheten. Modern teknik (IT) och pedagogisk dokumentation som visar på lärprocesser är förbättringsområden som finns på flera förskolor, vilket även gällt observationer tidigare terminer.

Även skolorna kännetecknas enligt observationerna genomgående av god värdegrund som genomsyrar verksamheterna. Återkommande styrkor är arbetet med IT och även fritidshemmets verksamhet. Myrsjöskolan och Backeboskolan får mycket goda omdömen genomgående. Förbättringsområden som tas upp på alla skolor är elevernas kännedom om kunskapskrav. På två av skolorna är bedömningen något lägre på området elevernas ansvar och inflytande än på övriga områden.

Ett viktigt syfte med observationerna är att bidra till utveckling på de observerade enheterna. De diskussioner som förts i samband med överlämningarna av observationsrapporterna visar att förskolechefer/rektorer på flertalet punkter, känner igen sig i de bilder av verksamheten som observatörerna ger, och vi bedömer att observationerna blir betydelsefulla för att utveckla kvaliteten framöver. Denna bild bekräftas också i de flesta fall i de kommentarer som ledningarna lämnat till observationsrapporterna, och som ligger sist i respektive rapport.

Utbildningsenheten kommer att följa upp terminens observationsrapporter genom besök på förskolan/skolan ett år efter observationen. När det gäller förskolan Solstrålen, som får lägre omdömen, föreslår utbildningsenheten att utbildningsnämnden ger utbildningsdirektören i uppdrag att genomföra kontrollbesök för att följa upp att åtgärder sätts in för att utveckla verksamheten.

Uppföljningarna som genomförs ett år efter att en förskola eller skola observerats visar som regel att rapporterna oftast använts för att utveckla verksamheten och att de förbättringsområden som lyfts i rapporten utvecklats. Det gäller även denna termins uppföljningar.

Susanne Arvidsson
Förskoleexpert

Carina Legerius
Utvärderingsexpert

Per Gunnar Rosengren
Utbildningsexpert

Lotta Valentin
Enhetschef

Bilaga 1: Uppföljning av observationer hösten 2013

Bilaga 2: Metoden för observationer i VÅGA VISA

Bilaga 3: Observationsrapporter med ev kommentar från förskolechef/ rektor hösten 2014

Bilaga I

Uppföljning av observationer genomförda hösten 2013

Utbildningsenheten har intervjuat rektor/förskolechef för de förskolor/skolor som observerades för ett år sedan. Syftet har varit att ta reda på vad som har hänt med de förbättringsområden som observationen visade på och att öka kunskapen om hur observation fungerar som kvalitetsverktyg för förskolor/skolor. Futuraskolan och förskola observerades också hösten 2013, men har därefter avslutat sin verksamhet. Akademiska skolan som numera driver skola och förskola i samma lokaler kommer att observeras troligen i höst.

Lupus förskola

Förskolan menar att de bilder som den fått i den egna uppföljning matchade den bild som gavs i observationen. Pedagogerna på förskolan anser att rapporten var till stor nytta för verksamheten och att det också blev många givande pedagogiska samtal under och efter observationen.

Ett förbättringsområde var den pedagogiska dokumentationen. Pedagogerna har nu blivit bättre på att dokumentera i bloggar och lärloggar, och använda detta i samtal med föräldrarna. Ett annat förbättringsområde var den pedagogiska miljön, och den har förbättrats, enligt förskolan.

IT för barnen pekades ut som ett förbättringsområde. Förskolan har skaffat fler datorer och lärplattor, och förskolan menar att IT har blivit ett naturligt verktyg i vardagen. För att utveckla förbättringsområdet utforskande arbetssätt har förskolans pedagoger regelbunden handledning med fokus på arbetssätt och miljöer, och frågan tas också upp på arbetsplatskonferenser, vilket har haft positiv effekt.

Maestroskolan och Lilla Maestro

Verksamheten har under 2014 gjort en stor organisationsförändring där arbetet med uppdraget och innehållet förtydligats. Skolan och förskolan fick ny rektor och förskolechef sommaren 2014. Skolans ledning anser att rapporten stämmer ganska väl överens med verksamheten.

All bedömning av elevers kunskaper görs numera i systemet Schoolsoft. Skolan beskriver att de numera inte anger egenskaper hos elever utan har endast fokus på kunskaper i sin dokumentation. På skolan har likvärdigheten i bedömningar ökat, menar rektor.

Under ansvar och inflytande beskrev observatörerna förskolans verksamhet för barnen som styrd. Förskolan menar att i verksamheten är läroplansmålen med i projektarbetet och att barnen där har inflytande. Pedagogerna på förskolan har haft diskussioner om vad begreppet styrd innebär. De menar att de är vägledande och medforskande.

I observationen av skolan angavs arbetet med barn i behov av särskilt stöd som ett förbättringsområde. Nu finns på skolan ett fast EHT- team med kurator, psykolog, rektor och utvecklingsledare. Skolan tar upp utreder och följer upp olika situationer och elever skyndsamt. Ett annat förbättringsområde enligt observatörerna var tillgången till IT. Vid uppföljningen berättade skolan att de köpt in datorer men hade problem med nätet.

Kummelnäs och Kulingens förskolor samt Sågtorpskolan

Rektor tycker att rapporterna var bra och att de har nytta av dem. Det var kul med allt positivt som kom fram, men också bra att det var tydligt vad de behövde arbeta med. Rapporten har nu aktualiserats igen, med anledning av omorganisation och förändringar i ledningen.

Ett förbättringsområde för skolan var att skapa en tydlighet i den pedagogiska ledningen. Skolan har arbetat med detta genom arbetsmiljöromd, seminarium för personalen om trivsel och delaktighet, och utvärdering av rektor. Det har hänt en del, men är långt kvar, menar rektor. Ett annat område gällde pedagogiskt samarbete över hela skolan, som fanns redan när observationen genomfördes, men det var kanske inte så tydligt, menar hon. Observatörerna bedömde att elevers inflytande över det egna lärandet behövde öka. Skolan arbetar numera med elevledda utvecklingssamtal i allt högre grad. Lärarna utvärderar med sina elever regelbundet såväl innehållet i undervisningen som arbetssätt. Elevrådets arbete har förändrats och handlar mer om skolgemensamma frågor.

Användningen av modern teknik var ett förbättringsområde för förskolorna. Förskolan har där samarbetat med pedagoger från andra förskolor som arbetat mycket med detta. Ett annat område var ökat samarbete och samsyn mellan avdelningarna, som man arbetat med genom bland annat medveten styrning av pedagogiska frågor och samsynen har nu ökat, bedömer rektor. Tydlighet i ledning och styrning bedömdes också vara ett förbättringsområde. Ledningsorganisationen har förändrats, och den nya ledningen arbetar för att utveckla verksamheten. På Kulingens förskola var även innemiljön och barnens ansvar i vardagssituationer förbättringsområden, och där har märkt en del förbättringar, menar rektor.

Vilans skola

Rektor uppgav att observationsrapporten använts som underlag för diskussioner och uppföljning under konferenser och studiedagar. Den var också en del av underlaget för den kvalitetsanalys som skolan skrev fram. Föräldrarna har varit involverade genom det föräldraråd som finns på skolan och rapporten har diskuterats där. Eleverna har däremot inte direkt varit involverade i arbetet med rapporten.

Ett förbättringsområde som togs fram i rapporten var värdegrundsarbetet. Där har skolan reviderat likabehandlingsplanen och arbetat med den i både fritidshem och lärarlag. Personalen har diskuterat hur man kan nå ett gemensamt förhållningssätt. Eleverna har

också involverats i värdegrundsarbetet men främst via sina klasslärare. Ett trygghetsteam har startats.

När det gäller det pedagogiska ledarskapet har rektor utvecklat tydligare kanaler mellan de olika verksamhetsdelarna samt mellan dem och skolledningen. Rektor har en ambition att skapa en ledningsgrupp men vid besöket fanns ännu inte denna grupp. Skolan har satt ett tydligt fokus på läsutveckling och matematik under året. Arbetet leds av försteläraren och skolans specialpedagog. Kompetensutvecklingen under året har fokuserats på insatser på det specialpedagogiska området och språkutveckling. Det finns även en satsning på nyanlända och undervisning för dessa elever som skolans förstelärare kommer att driva.

Rektor bedömer att skolan är på god väg att utveckla de områden som observationsrapporten pekade ut. Men rektor underströk att det arbetet tar tid eftersom lärarna på skolan inte har varit vana vid att vara delaktiga i skolans utvecklingsarbete.

YBC

Skolledningen menar att de haft stor nytta av observationsrapporten. Skolan har använt rapporten på många sätt. Den stärkte och visade vad skolan redan såg av både utvecklingsområden och styrkor och ledningen menar att nyttan har varit stor.

De förbättringsområden som observatörerna menade fanns på området betyg och bedömning tyckte skolan inte stämde helt. Kanske missade skolan att visa upp och berätta om hur de arbetar med det. Då var Schoolsoft, skolans system för betyg och bedömning, nytt. Idag börjar det arbetet bli mer förankrat och tydligt, berättar rektor.

Mentorskapet har utvecklats och förändrats så att lärare får träna sitt mentorskap. Skolan har en webbsida för lärarna om vad mentorskapet innebär. Varje lärare får sätta mål för sitt mentorskap. Det görs i ett delat dokument för alla lärare. Mentorerna har också alla utvecklingssamtal med eleverna på dagtid.

Ett förbättringsområde gällde likabehandlingsplanen, som nu är mer genomarbetad. Alla elever har fått ta del av den. Kartläggningen i planen väcker nya tankar och belyser ibland olika bitar om både kränkning och diskrimineringsgrunder.

Det mycket positiva resultatet för elevers inflytande i observationen berodde till stor del på att skolan hade en mycket engagerad elevkår, menar rektor, även om skolans inställning till inflytande är intakt.

Bilaga 2

Metoden för observationer i VÅGA VISA

I VÅGA VISA ingår förutom Nacka, Danderyd, Ekerö, Sollentuna och Upplands Väsby. Utvärderingen omfattar

- det professionella perspektivet genom observationer,
- kundernas perspektiv genom kundundersökningar samt
- personalens perspektiv genom självvärdering.

Observationer genomförs av skolledare och pedagoger. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period, ofta en vecka. Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- eller lektionsbesök samt intervjuer med barn, elever, föräldrar, personal och skolledning. I observationsarbetet ingår också att ta del av skolans pedagogiska dokumentation.

En metodbok styr och stödjer observatörerna i deras arbete. Metodboken är gemensam för alla verksamheter från förskola till vuxenutbildning. De områden som observeras följer läroplanernas målområden.

Observationen redovisas i en rapport som skrivs enligt en särskild mall. Observatörerna beskriver och bedömer där skolans arbete, resultat och utvecklingsarbete inom varje målområde.

Innan rapporten är klar granskas den av oss tjänstemän, för att säkra att den är tydlig, tar upp de områden som ska tas upp och har en balans mellan beskrivning och bedömning. Rektor faktagranskar rapporten. Observationsrapporten överlämnas därefter till skolan som observerats och till kultur- och utbildningsdirektören. Rapporten fungerar som underlag för utveckling och åtgärder på skolan och används också som information till politiker och till föräldrar och elever.

Ambitionen är att observera förskolor och skolor var tredje år, men tyvärr får särskilt många förskolor vänta längre än så. När skolor inspekteras av Skolinspektionen genomförs inga observationer samma termin.

Observationerna är en viktig del i Nackas utvärderingssystem då de är ett sätt att fånga det mjuka i verksamheten, sådant som är svårt att mäta på annat sätt. Genom den kvalitativa metoden, som omfattar dokumentstudier, observationer vid verksamhets- och lektionsbesök samt intervjuer med ledning, personal, föräldrar och elever, skaffar sig observatörerna en bild av vad som sker på förskolan/skolan och hur det går till. Vid läsningen av rapporterna är det självfallet viktigt att vara medveten om att delar av observationen baseras på en ögonblicksbild som presenteras av de enskilda observatörerna.